

Veselá kráva?

Naprostá většina českých krav chovaných na mléko se nikdy nedostane na pastvu

a je po celý život zavřená ve stísněném prostoru kravína. Někdy jsou dojnice dokonce po celý život uvázané na řetězu. Místo pastvy dostávají siláž, která je často zaplísněná a poškozují tak jejich játra a ledviny. Aby se udržela vysoká tvorba mléka, jsou krávy za svůj život několikrát uměle oplodňovány a telata jsou jim hned po narození násilně odebírána.

Ačkoliv je mléka celosvětově nadprodukce, krávy jsou šlechtěny na čím dál vyšší tvorbu mléka,

a v současnosti dojí až 10 krát více, než je pro ně přirozené. Zároveň s tím jsou krátce po porodu znovu uměle oplodněny a musí tak ještě živit svůj další plod. Tak obrovskou spotřebu energie a bílkovin nejsou schopny pokrýt z potravy, následkem čehož po velkou část života metabolicky hladoví a odbourávají vlastní tuk a svalovinu.

Dojnice často trpí bolestivými záněty vemene, které vznikají v důsledku hromadění nadměrného množství mléka. Ke vzniku zánětů přispívají i výkaly ze znečištěné betonové nebo roštové podlahy, na kterých jsou dojnice nuceny ležet. Extrémně velká vemena navíc tlačí zadní končetiny do nepřírozené polohy, která zatěžuje jejich klouby a paznehty, takže třetina všech dojnic v chovech kulhá. Ke kulhání navíc přispívá strava s vysokým obsahem plísni, jejichž toxiny způsobují špatnou výživu paznehtů, na kterých pak vznikají různé bolestivé otoky, vředy a záněty.

Po 2-3 telatech jsou dojnice již tak vyčerpané, že buď podlehnou nějaké své nemoci

(časté je úplné selhání jater), nebo se jejich produktivita sníží natolik, že jejich další chov přestane být rentabilní – krávy jsou pak za své celoživotní služby poslány na jatka.

Telátka – děti okradené o své matky

Telata jsou hned po porodu odtržena od matky a zavřena do izolovaných venkovních kotců. Navzájem se již nikdy nesetkají, což pro matku i tele znamená ohromnou psychickou bolest. Veškeré mléko dojnic přirozeně určené ke kojení si vezmou lidé. Telata pak místo mléka dostávají umělou výživu, která narušuje jejich imunitu a způsobuje různé infekce a průjemy. Jalovičky později nahradí své vyčerpané matky, býčci jsou vykrmeni a posláni na jatka.

Biochovy?

I k produkci biomléka jsou chována přešlechtěná plemena krav, jejichž extrémně vysoká tvorba mléka je příčinou mnoha zdravotních problémů a velkého utrpení – metabolického hladu, kulhání, zánětů vemen atd. I v biochovách jsou dojnice uměle oplodňovány a telata jsou jim hned po porodu násilně odebrána. I v biochovách jsou krávy po 2-3 telatech posílány na jatka. Dojnice by sice dle předpisů pro ekozemědělství měly mít přístup do výběhu nebo na pastvu, ministerstvo zemědělství však může i z tohoto požadavku udělit výjimku. V praxi tak jsou některé biochovy od těch konvenčních téměř nerozeznatelné.

Jde to i bez mléka a mléčných výrobků

Mléko a výrobky z něj lze velmi dobře nahradit nutričně hodnotnými potravinami z luštěnin, obilnin a rozličných ořechů či semínek. V receptech lze kravské mléko nahradit jednoduše vodou nebo mlékem rýžovým, ovesným, sojovým, mandlovým apod. Člověk skutečně nepotřebuje k životu mléko ani jiné živočišné produkty. V obchodech se zdravou výživou i některých supermarketech lze nakoupit mnoho chutných, zdravých a vydatných veganských pokrmů, které živočišné potraviny plně nahradí.

